

بررسی مشکلات و موانع سازماندهی موثر پروژه های مشارکت بخش خصوصی و دولتی (PPP) و ارائه راهکار

رضا کیخا^۱، حمیدرضا حسین آبادی^۲

۱- کارشناس ارشد مهندسی و مدیریت ساخت از دانشگاه صنعتی امیر کبیر، عضو هیات علمی دانشگاه زابل

۲- کارشناس ارشد سازه های هیدرولیکی از دانشگاه صنعتی شریف، عضو هیات علمی دانشگاه زابل

reza.keikhah@gmail.com

خلاصه

ساختار پروژه های مشارکت بخش خصوصی و دولتی با به اختصار (PPP) ها دارای پیچیدگی خاصی است و چالش های زیادی بر سر موفقیت این پروژه ها قرار دارند که سازماندهی و مدیریت آنها را بسیار دشوار می سازد. از این رو شناخت دلایلی که مانع مدیریت موثر پروژه های (PPP) و سبب بروز مشکلات در سازماندهی آنها می گردد و اتخاذ استراتژی اجتناب از این موانع و مشکلات از اهمیت بسزایی برخوردار است. در این مقاله دلایل بروز مشکلات در سازماندهی و مدیریت پروژه های (PPP) که اغلب ریشه در تعارض منافع دو بخش دارند، اثرات منفی این مشکلات و راه کارهایی جهت احتراز از آنها بیان شده است.

کلمات کلیدی: مشارکت بخش خصوصی و دولتی (PPP)، سازماندهی موثر

۱. مقدمه

دولت های امروزی به دنبال کم کردن نقصان های زیرساختی خود، به بخش خصوصی در سرمایه گذاری، طراحی، ساخت، و عملیاتی کردن پروژه ها روی آورده اند. مشارکت بخش دولتی و غیردولتی (PPP) یکی از مهمترین مدل هایی است که دولت ها برای کاهش این نقصان بکار می گیرند. PPP با مفهوم "توافقی بین دولت با بخش غیردولتی در به اشتراک گذاشتن خطرات و منافع، توسعه و انتقال دانش، مهارت های مدیریتی، تکنولوژی، و کاهش ریسک های سرمایه گذاری" موضوعی است که به دولت ها در حل معضلات زیرساختی و بهبود اثربخشی سازمان های دولتی بسیار کمک کرده و منافع بسیاری را برای بخش دولتی بدنبال داشته است:

- چنین مشارکتی سبب توزیع هزینه سرمایه گذاری در طول عمر دارایی می شود.
- دومین مزیت PPP به ارائه نتیجه برطبق بودجه پیش بینی شده و اتمام سر موعود مقرر مربوط می شود. بخش دولتی خواهان نظارت و رسیدن به نتیجه مطلوب است و بخش غیردولتی خواهان اتمام هرچه سریعتر پروژه است و این سبب اتمام پروژه برسر موعود و با کیفیت مطلوب می شود.
- PPP ریسک سرمایه گذاری را به بخش غیردولتی منتقل می کند و این انگیزه قوی برای حفظ و نگهداشت صحیح دارایی ها خواهد بود.
- این سبک مشارکت با کاهش هزینه های ساخت و کاهش طول زمان هزینه کرد سبب کاهش هزینه کل می شود.
- به دلیل اینکه شاخص های رضایت مندی طرفین در قرارداد قید می شود، PPP بسیار مشتری محور است.
- در نهایت چون مقصد، و نه مسیر رفتن، مهم است و پروژه بر مبنای آن تعریف می شود، PPP بخش دولتی را قادر می سازد روی ستاده های پروژه متمرکز شود.

^۱ عضو هیات علمی گروه مهندسی عمران، دانشکده فنی و مهندسی دانشگاه زابل

^۲ عضو هیات علمی گروه مهندسی عمران، دانشکده فنی و مهندسی دانشگاه زابل